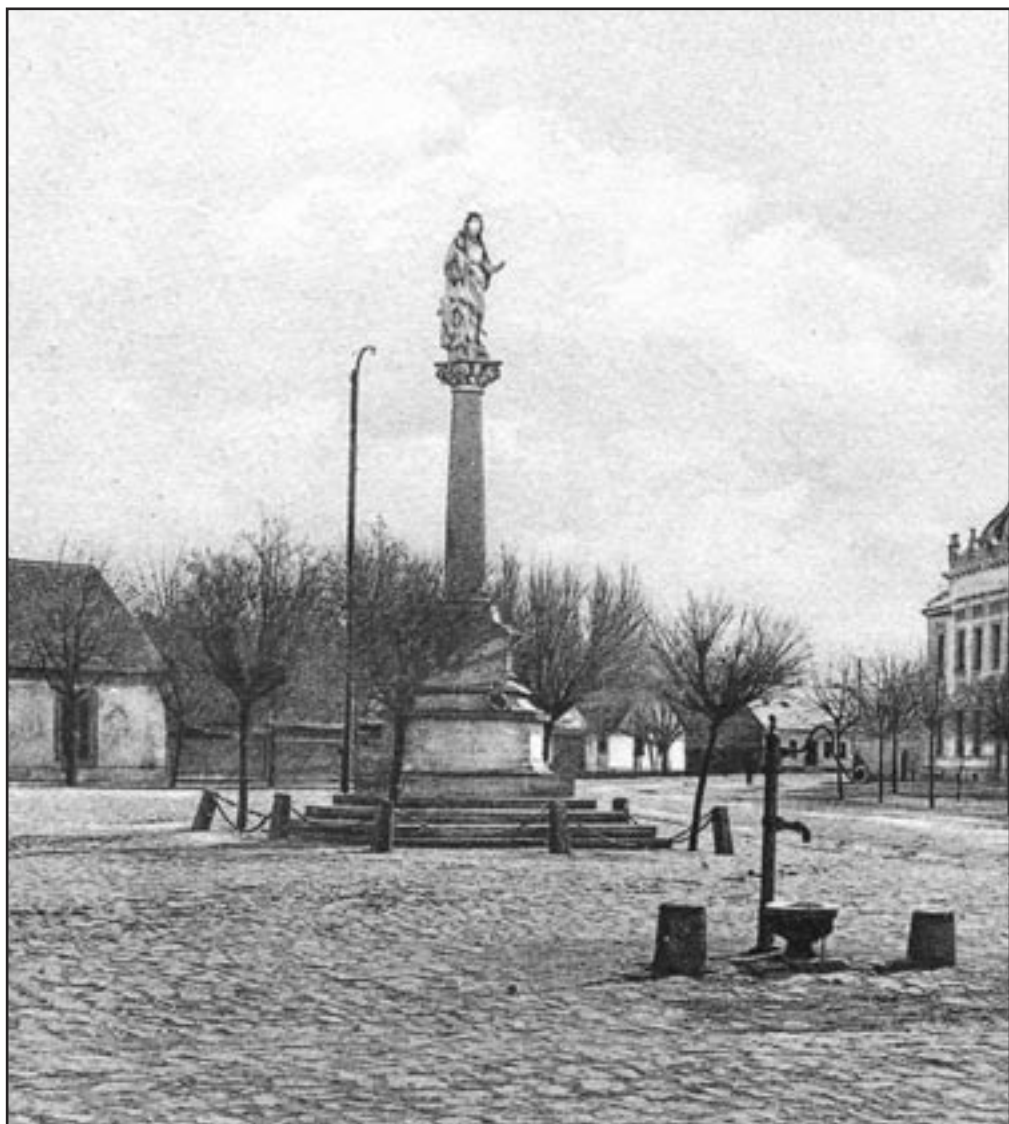

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 1 • ROČNÍK XIII.

LEDEN 2007

Kamenný kříž na rozhraní Starých a Nových hor

(foto: bž)

Vážení spoluobčané,

jsem velmi potěšen, že Vás mohu opět co nejsrdečněji pozdravit tentokrát na prahu nového roku 2007.

Rád bych se nejprve malinko ohlédl za uplynulým rokem 2006. Co tento rok přinesl obci Buchlovice. Na prvním místě musím připomenout skutečnost, že nám byl dnem 10. října 2006 Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky vrácen titul „městys“, a to po více než 50 letech. V měsíci květnu jsme slavnostně spolu s obcemi mikroregionu Buchlov a partnerskými obcemi Soblahov a Chotoviny otevřeli Muzeum Podhradí Buchlovice.

Slibovaná a několikrát odkládaná nákladná rekonstrukce Základní školy v ulici Komen-ského byla zahájena první etapou v měsíci červnu a ukončena v listopadu nákladem 6 milionů korun. Novou střechu včetně stropu jsme vybudovali nad tělocvičnou. Celá historická budova má novou střešní krytinu, střešní okna. Zaatikové žlaby jsou zhotoveny z měděného plechu. Před školou je položena nová dešťová kanalizace.

Nová zateplená fasáda a plastová okna zlepšila vzhled a tepelné vlastnosti víceúčelové budovy v ulici Masarykové s lékarnou a pobočkou České spořitelny. Rekonstrukce objektu si vyžádala náklad 1 milion korun. Slovácké vodárny a kanalizaci provedly druhou etapu rekonstrukce kanalizace v ulici Váhovy a v části Řadové.

Komunální volby v říjnu přinesly významnou obměnu členů zastupitelstva. Z 15 členů je 7 nově zvolených, kteří v minulém období v tomto sboru nepracovali. Nově zvolené zastupitelstvo v měsíci prosinci rozhodlo o zřízení nové příspěvkové organizace s názvem Služby městyse Buchlovice s účinností od 1. ledna 2007. Tato převezme základní činnosti doposud přímo vykonávané pracovníky drobné provozovny a zároveň se stane technickými službami pro celý mikroregion Buchlov. Těsně před koncem roku zahájilo Ředitelství silnic a dálnic ČR výstavbu protihlukové stěny při silnici I/50, která výrazně omezí hluk v ulici Arnošta Hrabala a v části Lhotky.

Co připravujeme v letošním roce? Největší investiční akcí určitě bude pokračování rekonstrukce základní školy. Po dohodě s ředitelstvím školy hodláme provést novou střešní vestavbu pro kabinety a učebny v historické budově. V měsíci dubnu se začne stavět komplex bytových domů v ulici Sportovní se 40 byty do osobního vlastnictví.

Předpokládáme, že firma Floart zahájí výstavbu Zahradního centra v části Újezda a v návaznosti na tuto stavbu počítáme s prodloužením vodovodu pro občany v této lokalitě. Slovácké vodárny a kanalizace dokončí rekonstrukci kanalizace v ulici Řadová a Boženy Němcové.

Letošní rok pro nás bude ve znamení intenzivní přípravy projektů pro dotační tituly z fondů Evropské unie. Rada a zastupitelstvo městyse jsou připraveny postupně plnit sliby, které byly uvedeny ve volebních programech.

Vážení spoluobčané, přeji Vám všem v novém roce 2007 hodně zdraví, štěstí, úspěchů a spokojenosti.

Ing. Jiří Černý
starosta městyse Buchlovice

Rada 01/06 ze dne 7. 11. 2006

1. Schválení návrhu jednacího řádu Rady městyse Buchlovice.

Členové rady měli k dispozici návrh nového Jednacího řádu Rady městyse Buchlovice, byla vedena diskuze o termínech dodání podkladových materiálů i o způsobech dodání (poštou, e-mailem apod.). Shodli se na názoru – přijat definitivně návrh jednacího řádu na dalším zasedání, po pečlivém prostudování.

3. Žádost o souhlas městyse Buchlovice s dočasným umístěním mobilní buňky na pozemek parcela č. 1095/3 v k.ú. Buchlovice, Ing. Pavel Dvořan, Buchlovice, ze dne 25. 10. 2006.

Vzhledem k tomu, že současný nově přijatý Územní plán obce Buchlovice výslovně nezakazuje umístění aktivit spojených s výrobou vína m.j. i na parcele č. 1095/2 v k.ú. Buchlovice, rozhodla rada o souhlasu s umístěním za podmínek uvedených v žádosti, t.j. přesné zaměření místa pro umístění mobilní buňky především z hlediska krajiny tvorby.

4. Žádost o zařazení do pořadníku na přidělení sociálního bytu z fondu městyse, Ivo Nádeníček, Buchlovice, ze dne 30. 10. 2006.

Žádost pana Ivo Nádeníčka bude registrována a bude uvědoměn v případě nalezání reálného řešení. Sociální komise byla požádána o návrh řešení.

5. Žádost Sdružení rodičů při ZŠ Buchlovice o bezplatný pronájem sálu restaurace U Páva pro konání akce Halloweenské maškarní diskotéky a soutěže o nejkrásnější dýni, dne 3. 11. 2006.

Akce Halloweenská maškarní diskotéka a soutěž o nejkrásnější dýni dne 3. 11. 2006 proběhla bez problémů se zajišťováním bezplatného pronájmu (vyřízeno s pronájemcem panem Markem Pientokem).

6. Oznámení o vypuštění rybníka u Lovecké restaurace na Smradavce z důvodu výlovu ryb

– konec října 2006 – Antonín Omelka, Buchlovice, ze dne 25. 10. 2006.

Rada vzala na vědomí oznámení nájemce a pověřila starostu ing. Jiřího Černého kontrolou v oznámení avizovaného čištění dna rybníka, postupem opětného napouštění v průběhu začátku listopadu 2006.

7. Svatební obřady v následujícím období (termíny svateb 2007, výše poplatků za svatby, odměny obřadníkům a muzikantům atd.) – návrh matriky Úřadu městyse Buchlovice.

V úvodu podal starosta ing. Jiří Černý informaci o průběhu svatebních obřadů v roce 2006. Vzhledem k tomu, že počet sňatků realizovaných v Buchlovicích má mírně stoupající tendenci, rozhodla se rada městyse přistoupit k několika opatřením:

Oddávající: Ing. Jiří Černý, Alena Horáková, Mgr. František Klvaňa, Mgr. Alena Mikulíková, Ing. Ladislav Karásek, Ing. Zdeněk Zálešák, Ing. Zdeněk Beníček.

Rozpis dnů (sobot) určených pro svatební obřady (od 1. 3. 2007 do 30. 11. 2007): březen 10, 24, 31; duben 7, 14, 21, 28; květen 5, 12, 26; červen 2, 9; červenec 7, 14; srpen 18, 25; září 1, 8, 15, 22, 29; říjen 6, 13, 20, 27 listopad 3. Naznačená omezení neplatí pro základní prostor pro realizaci svatebních obřadů – zasedací místnost Úřadu městyse Buchlovice, kde je možno uspořádat obřady dle dohody s matrikou ÚM v sobotních termínech po celý rok.

Rada schválila návrh tajemníka na určení výše poplatků za svatební obřady v pronajatém prostoru (salla terena na Státním zámku Buchlovice) v roce 2007:

- při využití zasedací místnosti Úřadu městyse Buchlovice – bez poplatku
- při využití hudebního sálu Státního zámku Buchlovice – 8 000 Kč

- při využití prostor salla tereny – snoubenci z matričního obvodu Buchlovice – 1 000 Kč
- při využití prostor salla tereny – snoubenci mimo matriční obvod Buchlovice – 3 000 Kč
- při využití prostor salla tereny – cizinci s tlumočnickem – 5 000 Kč

Účinnost uvedených změn realizovat k 1. 1. 2007.

8. Návrhy na likvidaci nepotřebných mechanismů z provozovny městyse Buchlovice.

Rada vyslechla již dříve diskutovaný návrh na vyřazení některých mechanismů z provozovny, které již morálně, ale především fyzicky zestárlý. Rada doporučila likvidaci před provedením inventarizace 2006. Z výnosu může být sanována koupě mechanismu pro zimní údržbu chodníků.

9. Inventury 2006.

Rada delegovala následující členy rady a zastupitelstva (pracovníky Úřadu městyse Buchlovice) pro realizaci akce Inventarizace majetku městyse Buchlovice 2006:

Ústřední inventarizační komise - předseda Bořek Žižlavský; členové Ing. Jiří Černý, Ing. Zdeněk Beníček, Alena Horáková, Mgr. Lenka Rašticová. Dílčí inventarizační komise – Kanceláře úřadu, svatební obřadní síň, smuteční síň, kultura obecně - předseda Alena Horáková, členové Bořek Žižlavský, Marie Výstupová; Hmotný a nehmotný inventář (budovy, stavby, pozemky) - předseda Ing. Ladislav Karásek, členové Ing. Zdeněk Beníček, Věra Výstupová; Provozovna úřadu, materiálové zásoby – předseda MVDr. Alois Jaroš, členové Mgr. František Klvaňa, Ivan Bečák; Komise likvidační – předseda Ing. Miloslav Hrdý, členové Ing. Jiří Černý, Bořek Žižlavský, Alena Horáková, Ing. Zdeněk Beníček. Termín ukončení inventur: 30. 11. 2006.

10. Návrhy jednotlivých komisí rady pro následující volební období 2006–2010.

Komise výstavby: Ing. Zdeněk Beníček – předseda, Petr Dvořan – člen, Bedřich Marek – člen, Ing. Libor Michálek – člen, František Hrná – člen,

Josef Vojtěšek – člen, Ing. Pavel Dvořan – člen.

Komise sociální: Alena Horáková – předsedkyně, Marie Výstupová – členka, Eva Copláková – členka, Bc. Anna Petrášová – členka, Olga Večeřová – členka.

Komise pro řešení přestupků: JUDr. Jiří Haneček, Ing. Ladislav Karásek, Bořek Žižlavský, Ing. Miloslav Hrdý, Ing. Zdeněk Beníček.

Během jednání byly schváleny sestavy komisí výstavby, sociální a komise pro řešení přestupků, další dvě budou diskutovány a schváleny na příštích zasedáních rady.

11. Žádost sociální pracovnice ÚSP-D Kunovice paní Aleny Novotné o prominutí poplatku za pronájem obřadní síně v Buchlovicích (rozloučení se zesnulou paní Marií Fojtákovou, Buchlovice).

Rada schválila žádost sociální pracovnice ÚSP-D Kunovice, e-mail ze dne 6. 11. 2006, o prominutí poplatku za pronájem obřadní síně v Buchlovicích (rozloučení se zesnulou paní Marií Fojtákovou dne 7. 11. 2006). Vzhledem k tomu, že se jedná o bývalou občanku obce Buchlovice, rada schválila úhradu pronájmu i ostatních s obřadem souvisejících činností.

12. Žádost o prodloužení čerpání půjčky ze SFRB č. 40/2006, Hana Čížíková ze dne 2. 11. 2006.

Rada uznala důvody uvedené v žádosti a schválila prodloužení čerpání půjčky ze SFRB č. 40/2006 do 30. 6. 2007.

13. Žádost Folklorního studia Buchlovice o spolupřátelství popř. zajištění technické pomoci na akci Veselý Mikulášský jarmak, konaný 3. 12. 2006 na náměstí Svobody, dopis s přílohou dne 7. 11. 2006.

Rada dospěla k názoru, že některé požadavky je třeba, aby si subjekty zařizovaly samy v rámci pro rok daných finančních prostředků, další je možno realizovat prostřednictvím provozovny městyse. Městys může vypomoci se zapůjčením, odvozem a dovozem stolů, posílením výkonu elektrického vedení v prostoru náměstí, zapůjčení stánků si FSB musí dohodnout se zástupci

Mikroregionu Buchlov (neboť jde o majetek 14 obcí). Především pak takto kombinovaná žádost musí být předem diskutována a nastaveny man-

tinely tak, aby mohly být pro městys Buchlovice únosné a pro všechny případné žádající subjekty shodné.

Rada 02/06 ze dne 22. 11. 2006

3. Žádost o prodej pozemku p.č. 524/6 za bytovým domem čp. 795 na ulici Hradištská v Buchlovicích, dopis nájemníků ze dne 18. 10. 2006.

Po vyřízení žádosti a převedení pozemku z Pozemkového fondu ČR na městys Buchlovice nebude pozemek p.č. 524/6 v k.ú. Buchlovice prodán firmě Zoresta Uh. Hradiště, jak bylo původně zamýšleno. Přes tento pozemek povede pouze při jihozápadním okraji chodník k novému bytovému domu. V případě, že spoluvlastníci domu čp. 795 budou chtít výše uvedenou parcelu získat do svého vlastnictví, rada městyse tento návrh podpoří pro schvalovací řízení v zastupitelstvu. Tento krok je však možno učinit až po převodu pozemku z vlastnictví PF ČR na městys a zbudování chodníku. O stanovisku rady byl informován zástupce firmy Zoresta, který s výše uvedeným postupem vyjádřil souhlas.

5. Připomínka žádosti občanů z části obce Trnávky o možnosti zřízení vodovodu v této části (pan Aleš Ličman), ze dne 15. 11. 2006.

Do odpovědi panu Ličmanovi i ostatním obyvatelům části obce Trnávky: V příštím roce se bude stavět zahradní centrum u lesa a za peníze, které získá městys za pozemky od firmy, se bude financovat a realizovat vodovod pro tuto část, jak bylo dříve přislíbeno. V zimním období 2006/2007 provede městys projektovou přípravu budoucího vodovodu. Zároveň budou řešeny

některé majetkoprávní záležitosti, které souvisí s realizací předmětné stavby.

7. Projednání návrhu statutu příspěvkové organizace městyse Buchlovice (SMB).

Předložený návrh statutu příspěvkové organizace městyse Buchlovice byl v diskuzi doplněn a doporučen ke schválení Zastupitelstvem městyse Buchlovice. Rada rozhodla o vyhlášení výběrového řízení na místo jednatele nově se formující organizace, pověřila starostu a tajemníka formulováním požadavků pro výběrové řízení.

9. Vánoční dárky spoluobčanům bydlicím v domovech důchodců – doporučení komise sociální.

Rada na doporučení komise sociální rozhodla o vánočních dárkách pro naše občany žijící v Domově důchodců v Buchlovicích. Městys přispěje na vánoční dárky (prostředky osobní hygieny) částkou 300 Kč/osoba a věnuje 1 knihu Moje Buchlovice.

10. Žádost o pronájem místnosti v budově Úřadu městyse Buchlovice pro zřízení sběrný chemické čistírny, pan Jaroslav Mičkal, Buchlovice, ze dne 22. 11. 2006.

Rada doporučila pronájem místnosti – části nebytových prostor Úřadu městyse Buchlovice, pro zřízení sběrný chemické čistírny. Jde o nebytové prostory s vlastním vchodem, o celkové ploše 11,60 m². Po vyložení na úřední desce může být přikročeno k sepsání smlouvy o pronájmu nebytových prostor.

Rada 03/06 ze dne 13. 12. 2006

3. Tržnice Buchlovice. a) Žádost o prodloužení nájemní smlouvy na rok 2007 – stánek č. 1 – Miluše Jílková, ze dne 19. 10. 2006; b)

Žádost o prodloužení smlouvy na rok 2007 č. 10/1997 ze dne 12. 5. 1997 ve stejném rozsahu, jako doposud, Josef Janča.

Rada schválila prodloužení nájemních smluv s tím, že pro rok 2007 bude úroveň nájmu na Tržnici Buchlovice na stejné úrovni, jako v roce 2006.

4. a) Oznámení o nedočerpání půjčky z FRB, manželé Stanislav a Drahomíra Omelkovi, ze dne 27. 11. 2006.

Rada vzala na vědomí oznámení a schválila postup, při němž finanční částka bude použita dalším zájemcům.

b) Dohoda o ukončení čerpání dle smlouvy o půjčce z FRB č. 28, mezi městysem Buchlovice a Ing. Pavlem Dvořanem a Světlanou Dvořanovou.

Rada nedoporučuje další prodloužení čerpání FRB a trvá na ukončení čerpání. Zbývající finanční prostředky budou použity ve prospěch dalších zájemců.

c) Žádost o udělení půjčky z FRB na výměnu 2 ks vchodových dveří, zateplení domu, Antonín Šarata, ze dne 6. 12. 2006.

Rada doporučuje přidělení finanční částky z rezervy, která vznikne ukončením čerpání ad b).

d) Žádost o dodatek ke smlouvě s FRB č. 35/06 ze dne 8. 8. 2006: půjčka znějící na rekonstrukci ústředního topení, Mgr. Jiří Novotný, ze dne 30. 11. 2006.

Rada doporučuje provést žádanou změnu dodatkem ke smlouvě, jedná se jen o technický problém.

7. Žádost Sdružení rodičů při ZŠ Buchlovice o finanční částku na Vánoční dílny dne 9. 12. 2006, dopis Mgr. Aleny Mikulíkové ze dne 27. 11. 2006.

Rada schválila příspěvek na předvánoční akci Sdružení rodičů při ZŠ Buchlovice ve výši 3.000 Kč, tento však bude započítán a vyplacen až v roce 2007. Je tomu tak především proto, že kvóta pro dary a příspěvky pro rok 2006 byla vyčerpána.

8. Poděkování MO Českého zahrádkářského svazu za spolupráci městyse (obce) v roce 2006.

Rada přijala s povděkem ohodnocení vedoucích pracovníků městyse a jejich spolupráce se složkou, která patří nejagilnější. Rovněž forma členy rady velmi potěšila. Rada opětuje přání spokojeného prožití Vánoce a dobrou perspektivu všem členům MO ČSZ.

9. Projednání návrhu na výši poplatků za svoz a likvidaci odpadů v Buchlovicích pro rok 2007.

Rada městyse projednala návrh na zvýšení poplatku za svoz a nezávadnou likvidaci odpadů – citace z OZV č. 01/2003, ze dne 17. 12. 2003:

a) Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí:

– fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt. Za domácnost může být poplatek odváděn společným zástupcem, za rodinný dům nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem, když tyto osoby jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, za které poplatek odvádějí.

– fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba. Má-li k této stavbě vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu

b) Poplatek se platí městyse Buchlovice, pokud má fyzická osoba na jeho území trvalý pobyt nebo se na jejím území nachází stavba určená nebo sloužící k individuální rekreaci.

c) Sazba poplatku činí 420 Kč za osobu uvedenou v odst. 1 a kalendářní rok s tím, že u fyzických osob bydlicích v okrajových částech obce Trnávky a Újezda, t.j. v domech s čísly popisnými 309, 313, 318, 322, 323, 325, 352, 356, 357, 373, 378, 385, 397, 415, 434, 448, 449, 479, 484, 512, 554, 576, 624, 646, 675, 684, 809, činí sazba poplatku 315 Kč za osobu a kalendářní rok.

d) V případě změny místa trvalého pobytu nebo změny vlastnictví stavby, která je určena

nebo slouží k individuální rekreaci v průběhu kalendářního roku, se uhradí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu nebo vlastnictví stavby v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav na konci tohoto měsíce.

e) Poplatek ve výši poloviny sazby dle odst.3 je splatný za každé kalendářní pololetí vždy do konce prvního měsíce tohoto pololetí. V případě změny dle odst.4 se poměrná část poplatku vrací na žádost poplatníka, který obci datum změny vhodným způsobem prokáže.

10. Žádost o odkoupení pozemků městyse Buchlovce – část pozemku parc. č. 505/85, celé pozemky parc. č. 505/7, 506/8 a 1797/24 všechny v k.ú. Buchlovce, Ing. Jiří Slovák, jednatel MIP spol. s r.o., Velká nad Veličkou, ze dne 6. 12. 2006.

Rada doporučila Zastupitelstvu městyse Buchlovce prodej pozemků – část pozemku parc. č. 505/85, celé pozemky parc. č. 505/7, 506/8 a 1797/24 všechny v k.ú. Buchlovce firmě MIP

spol. s r.o., 696 74 Velká nad Veličkou, za cenu dle znaleckého posudku.

11. Žádost o odprodej pozemku městyse Buchlovce p.č. 2103/1 v k.ú. Buchlovce panu Františku Straňákovi, Hluk a manželům Jaromíru a Antonii Flasarovým, Uh. Hradiště (1:1), ze dne 25. 11. 2006.

Rada doporučila Zastupitelstvu městyse Buchlovce prodej pozemku p.č. 2103/1 v k.ú. Buchlovce panu Františku Straňákovi, Hluk, a manželům Jaromíru a Antonii Flasarovým, Uh. Hradiště (1:1), za cenu dohodou s tím, že je třeba dohodnout zaměření budoucích pozemků na náklady žadatelů.

16. Nabídka Probační a mediační služby ČR, střediska Uh. Hradiště na spolupráci – využití pracovníků s trestem obecně prospěšných prací, ze dne 6. 12. 2006.

Po prostudování dopisu se rada shodla na názoru, že pro rok 2007 nebudeme žádat žádné pracovníky s trestem obecně prospěšných prací a v tomto smyslu bude zaslána odpověď na Probační a mediační službu ČR, středisko Uh. Hradiště.

Zastupitelstvo 2/06 ze dne 14. 12. 2006

Zastupitelstvo městyse schvaluje:

- ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích dle § 84, odst. 2, písm. d) vznik příspěvkové organizace s názvem „Služby městyse Buchlovce“ k datu 1. 1. 2007 a její zřizovací listinu
- dle § 13, zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, rozpočtové provizorium do doby schválení rozpočtu městyse Buchlovce na rok 2007,

Zastupitelstvo městyse schvaluje:

- ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích, dle § 85, písm. j) - půjčky z Fondu rozvoje bydlení v Buchlovicích, Věra a Havel Kapounkovi – dodatek č. 2 ke smlouvě č. 25 – prodloužení termínu čerpání do 30. 11. 2006, Hana Čožíková – prodloužení termínu čerpání půjčky do 30. 6. 2007, Drahomíra a Stanislav Omelkovi – nedočerpání.

Zastupitelstvo městyse bere na vědomí:

- kontrolu úkolů z minulého zasedání Zastupitelstva městyse Buchlovce č. 01/2006 ze dne 2. 11. 2006. Předsedou kontrolního výboru byl zvolen František Krystýnek ml.

Důležité oznámení

Vážení spoluobčané, vzhledem k tomu, že od 1.1. 2007 nabude účinnosti nový zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, chceme Vás informovat o několika skutečnostech, především o novém příspěvku na péči, který nahradí zvýšení důchodu pro bezmocnost a příspěvku při péči o blízkou nebo jinou osobu. O těchto bude rozhodovat Městský úřad Uherské Hradiště, oddělení příspěvku na péči. Toto oddělení začne plně fungovat od 2.1.2007.

Zájemce prosíme, aby se ve věci příspěvku na péči k 2.1.2007 obrátili na odbor sociálních služeb a zdravotnictví Městského úřadu Uherské Hradiště, Svatováclavská 568, oddělení příspěvku na péči, kancelář č. 20, vyřizuje Bc. Monika Valeriánová.

Bc. Monika Valeriánová, Městský úřad Uherské Hradiště
odbor sociálních služeb a zdravotnictví, tel: 572525794

PEDIKÚRA, MANIKÚRA, DEPILACE

Pedikúra není přepych, ale nutná prevence

Navštivte nás v Buchlovicích v provozovně kosmetiky nad lékárnou
pracovní doba: pondělí 9.00 – 18.00 hodin

Objednávky na tel.: 728 253 284

Zima před dvěma léty

(foto: bž)

Budova lékárny a spořitelny září novotou

Květoslav Slavík předává starostovi ing. Jiřímu Černému zrekonstruovanou budovu

Víceúčelová budova městyse Buchlovic čp. 273, v níž sídlí mj. lékárna či spořitelna, se v posledních týdnech dočkala nezbytné venkovní rekonstrukce. Od počátku měsíce října do půli listopadu prováděla místní stavební firma SANPROS pana Květoslava Slavíka soubor prací v celkové hodnotě cca 1 000 000 Kč vč. DPH, které městys uvolnil ze svého rozpočtu.

Během prací byla zateplena téměř celá fasáda objektu polystyrénem (mimo štítové zdi směrem k náměstí a menších přístavků) a poté získala novou omítku a venkovní nátěr. V přízemí a 1. patře byla vyměněna stará okna za nová plastová, která doplnila již stávající plastová okna v podkroví. Vedle nových okenních žaluzií získala budova i mnohá nová oplechování.

Foto: bž

Celkový pohled na současnou podobu víceúčelové budovy

Dobřížku zpřístupní nový most

V listopadu a prosinci probíhala stavba nového mostu přes Buchlovický potok pod Dobřížkou, u staré cesty vedoucí k dávno zaniklé „písečnici“. Ten byl poškozen při povodni v roce 1990 a při další, v roce 1997, vzal za své. Lesní správa Buchlovic Lesů ČR, s.p. uvažovala už dříve o vybudování nového mostu na tomto místě, který by byl pevnější a vydržel silné náporů vody, jako tomu bylo ve zmíněných letech.

Podle sdělení lesního správce ing. Zdeňka Zálešáka bylo nejprve vyhlášeno výběrové řízení na zhotovitele stavby, kterým se ze čtyřech uchazečů stala uherskohradištská firma Staveko, spol. s r. o. s nejnižší nabídkovou cenou 522 042,- Kč bez DPH. Financování stavby zabezpečila Lesní správa Buchlovic z peněz přidělených ředitelstvím Lesů ČR na odstraňování povodňových škod.

Nový železobetonový prefabrikátový most bude sloužit nejenom pro účely případné výsadby či těžby stromů v této lokalitě. V budoucnu bude třeba i součástí značené trasy pro pěší turisty nebo cykloturisty.

Foto: bž

Nová obálka zpravodaje

Vážení čtenáři, nadešel opět nový rok a s ním vstupujeme už do třináctého ročníku obnoveného Buchlovského zpravodaje. Jeho první stranu bude tentokrát zdobit pohled na náměstí s mariánským sloupem z období před rokem 1918. Jedná se o výřez ze soudobé pohlednice.

Pod Buchlovem roste nová hospůdka

Díky příznivému počasí pokračovala stavba hospůdky u parkoviště pod Buchlovem pana Petra Špalka i v prosinci. Součástí budoucího posezení bude také starý klenutý interiér pod úrovní terénu, využívaný v minulosti jako ledárna. Majitele hospůdky vidíte spolu se starostou Buchlovic ing. Jiřím Černým na spodní fotografii.

Foto: **Bořek Žižlavský**

Základní škola má novou dešťovou kanalizaci

Už delší čas trápila suterén základní školy nadměrná vlhkost. Proto se městys a škola snažily o co nejrychlejší řešení této situace. Při obnazeení střešních svodů se zjistilo, že zřejmě původní kanalizace byla už natolik zničena, že fungovala pouze jako trativod. Nabídlo se řešení vybudovat novou dešťovou kanalizaci podél objektu školy s napojením na silniční kanalizaci, a to v hloubce cca 2,5 m, aby mohlo časem dojít i k odkanalizování školního suterénu.

Na základě výběrového řízení získala zakázku firma VHS prima Uh. Hradiště, a.s., která, díky příznivému počasí provedla práce začátkem měsíce prosince za cenu 384 464 Kč vč. DPH.

Foto: bž

V prosinci se dožila neuvěřitelných 101 let naše spoluobčanka z domova důchodců, paní Hedvika Nováková. Vedle představitelů domova a kraje ji za městyse přišli poblahopřát místostarosta Bořek Žižlavský a tajemník ing. Miloslav Hrdý. (foto: Milan Zámečník)

Od prosince loňského roku má autobusová zastávka „u Krátkého“ nové zastrěšení. Nahradila tak stávající plechovou zdevastovanou zastávku ze 70. let. (foto: bž)

*Možná, že jste si všimli, že při hlavní silnici na Lhotce začíná růst očekávaná protihluková stěna. Budo-
vatelem je Ředitelství silnic a dálnic ČR. Na snímku je část stěny za Maděrovým. (foto: bž)*

Před Štědrým dnem navštívili úřad městyse žáci základní školy s paní učitelkou Annou Petrášovou, kteří zazpívali hezké koledy. (foto: bž)

V domově důchodců se slavilo a křtilo

Při příležitosti oslavy 10. výročí rekonstrukce Domova důchodců v Buchlovicích, 30. listopadu, pokřtil pěvecký sbor domova „Buchlovický důchodák“ (BuDu) své druhé CD. To obsahuje celkem sedm skladeb, z nichž většinu složila dvojice Ludmila Hájková a Antonín Gajdoš – vedoucí domova. V rámci křtu vystoupil uherskohradištský Svatý Pluk. Významným hostem akce byl známý hudební redaktor Českého rozhlasu Max Wittmann, který se stal jedním z kmotrů CD.

Foto: bž

Návštěva spoluobčanů v domově důchodců

Představitelé městyse Buchlovic – starosta ing. Jiří Černý, místostarosta Bořek Žižlavský, radní a předsedkyně sociální komise Alena Horáková navštívili buchlovické spoluobčany v domově důchodců. Předali jim dárky, pobesedovali s nimi a zároveň jim popřáli hezké Vánoce, vše dobré v novém roce a především hodně zdraví.

Foto: bž

Podzim v mateřské škole

S příchodem posledních dnů roku je spojeno bilancování toho, co již uběhlo, ale také plánování toho, co bychom chtěli v roce příštím. V rámci toho prvního bych se ráda poohlédla za „barevným obdobím“ v MŠ, tedy za obdobím podzimu.

Vzhledem k projektu Mám své místo na Zemi, který utváří základní páteř výchovně – vzdělávacího programu v naší MŠ, je podzim více než pobídkou k tvořivé práci s dětmi. Celý cyklus podzimních akcí otevřela Drakiáda a tvořivě dramatické pásmo s názvem Hrajeme si u maminky. Zatímco naše Kuřátka zkoušela své technické a fyzické schopnosti na tzv. Větráku, Berušky se v rámci dramatické dílny snažily o poznání sebe sama, hravou formou upevňovaly sociální vazby. Jádro přístupů a cvičení prezentovaných na tomto workshopu tvořily akční metody, které se vyvinuly z divadla a dramaterapie.

Na muzickou tvořivost a imaginaci byla zaměřena také akce s názvem Zlatý klíček od písničky, která byla vystavěna na spolupráci rodiče a dítěte při vytváření tzv. asociovaných situací. Základním motivačním činitelem byl přítom hudební nástroj a dětský hlas v akci.

Kontakty MŠ s významnými institucemi se navázaly návštěvou Slováckého muzea a Knihovny B. B. Buchlovana v Uherském Hradišti. Návštěva knihovny byla orientována jako vstupní lekce malého čtenáře. Děti byly seznámeny s dětským oddělením a jeho možnostmi, hravou formou se ocitly i ve světě pohádky.

V rámci ekologické výchovy se uskutečnilo Zvírátkové dopoledne v parku. Děti se v převlecích zvířátek dozvídaly o ochraně životního prostředí a formou hry v rolích si osvojily základní přístupy ke správnému ekologickému chování. Za završení této lekce lze považovat

sázení vlastních stromčků v rámci oslavy Dne stromů. Zatímco Berušky zasadily strom morušy před budovu MŠ, Sluníčka umístila své keříky za budovu mateřské školy. Velký úspěch měl Let světlušek, do kterého se zapojili i rodiče výrobou lampionů a letem na náměstí, kde se všichni společně vyfotili.

Podzim je bohatý nejen barvami, ale především přírodním materiálem. Ten jsme se snažili maximálně využít v tzv. textilních dílnách, které probíhaly ve třech hodinových blocích. Berušky se v nich dozvídaly o možnostech výroby přírodního barviva (ze šípků, kaštanů, jalovce...) a o možnostech práce s textilem. Děti si vyzkoušely možnosti vyvazované i sypané batiky, vyráběly prostírky s ovocnou tematikou. V neposlední řadě je potřeba se zmínit o pečení, které se těší u dětí velké oblibě. V období jablíček jsme pekli jablkový závin, sklizeň brambor byla korunována výrobou bramborového salátu. Zvláště děti zaujalo pečení hodového cukroví, které potom nabízely v rámci Martinského hodového posezení,

které bylo uspořádáno v oddělení Berušek jako aktivita zaměřená na spolupráci rodiče a dítěte. Akce byla otevřena vernisáží dětských kreseb, která vyvrcholí aukcí výtvarných děl v průběhu měsíce února. Nejvíce však děti zaujala slavnost pečení chleba, která byla spojena s demonstrací různých tradic s ním spojených. V rámci Dne pro mé srdce se děti seznamovaly se správnými zásadami tělesné hygieny, vážily se a měřily jako u paní doktorky, učily se rozdělovat potraviny na zdravé a nezdravé. Vytvořily si pyramidu zdravé výživy a v rámci pracovních listů si pak zpětnou vazbou své poznatky utřídily. Smích na rtech vykouzlila zejména postavička Petáka, Odpadáka v rámci ekologické triády – Kam patří odpady, Co les potřebuje, kde se vzal papír?

Ale protože čas se schyluje k závěru adventu, pojďme rozjímat nad tajemstvím narození Páně, ale to až v dalším díle.

Za celý kolektiv Vám všem přeje hodně zdraví, štěstí a hojnost všeho potřebného v nadcházejícím roce

Veronika Němečková

Z činnosti Občanského sdružení Buchlovjánek

Dne 22. 11. proběhla v klubu maminek výroba adventních věnců. Maminkám ochotně radila paní Machulová a z fotek je patrné, že se věnečky nádherně vyvedly.

Dne 8. 12. jsme pro děti uspořádali zdobení stroměčku. Zapálili jsme prskavky, zazpívali koledy a pouštěli lodičky ze skořápek. Děti dostaly sladkou nadílku. Doufáme, že příští rok se sejeme alespoň ve stejném počtu.

Na Mikulášském jarmarku Folklórního studia 3. prosince 2006

Foto: Lumír Svoboda

Foto: Luděk Kubiš

Mikulášská návštěva úřadu městyse

Úřad městyse opět navštívili se zpěvem mikuláši, andělé a čerti – žáci základní školy, s učitelkou Mgr. Vladimírou Klvaňovou. Ve stejný den přišli i jejich mladší kolegové z mateřské školy v doprovodu ředitelky Jitky Němečkové. (foto: ing. Miroslav Smatana)

Albert Orlita představil knihu svého otce

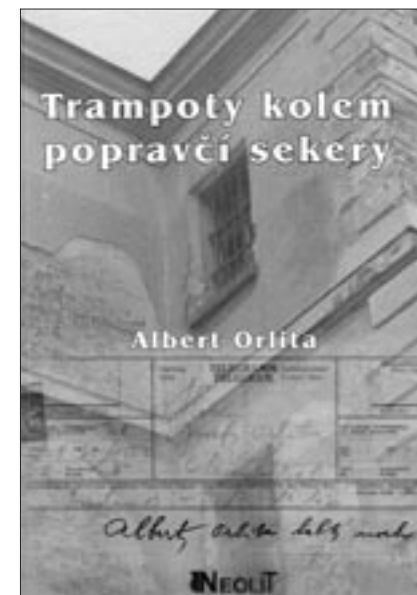

Dr. Jiří Jílek (vpravo) a Albert Orlita ml. představují novou knihu v Uh. Hradišti

V neděli 17. prosince 2006 představil Albert Orlita na uherskohradištském Vánočním jarmarku knihu svého otce, která vyšla v nakladatelství Neolit.

Kdo ze starších občanů by neznal pana Alberta Orlitu staršího, provozovatele lomů pod Buchlovem a na Holém kopci, autodopravce a později třeba i nadšeného divadelníka. Jeho válečný osud však jen málokdo dopodrobna zná a málokdo ze spoluobčanů ví o jeho zápiscích, jež popisují právě toto těžké období našich dějin. Orlitův stejnojmenný syn se už delší dobu zabýval myšlenkou vydat otcovy paměti. Před léty se to nepodařilo, a tak jejich části vycházely v odbojářském tisku či v časopisu Zvuk.

Trampoty kolem popravicí sekery, jak se publikace nazývá, vypráví neveselý příběh odbojáře Orlity, člena protifašistické organizace Obrana národa. Podobně jako jeho kolegové byl po prozrazení uvězněn a odsouzen k trestu smrti. Přesto nezoufal a i v nejtěžších chvílích se snažil s osudem čestně a tvrdě bojovat. I přes rozsudek a další léta nelidského německého kriminálu se vrátil domů, aby se věnoval rodině, pokračoval ve své práci a v neposlední řadě napsal i tyto paměti, které jsou trvalým mementem především pro nastupující generace. Text a foto: bž

Kniha je k dostání v informačním centru

Výlet do Hostýnských hor

Počátkem prosince se někteří členové Spolku podporovatelů historie Buchlovic vydali na již tradiční návštěvu přítele, hulínského archeologa Dalibora Kolbingera. Nejdříve se však zastavili v Kurovicích, kde zakoupil zdejší tvrz jejich kamarád Tomáš.

Z větší části kamenná třípatrová stavba obdélníkového půdorysu dominuje této hanácké vsi a dodnes ji z velké části obtáčí prstenec hradby. Dříve byla významnou stavbou v okolí a dodnes je ukázkou pozdně středověkého bydlení nižší šlechty. Vedle paláce a hradeb se v jejím rohu nacházela čtyřpatrová věž s klenutými prostory uvnitř, které ale najdeme i v paláci. Ostatní místnosti měly dřevěné stropy z masivních dubových trámů. Přestože v posledních desetiletích byla tvrz barbarsky upravována, jak uvádí historik Miroslav Plaček, zachovala se ve více než čtyřiceti prostorách ještě i pozdně gotická a renesanční ostění, znakové svorníky či zbytek původního převétu. Vedle už zmíněné hradby sídlo chránil dvojí příkop, přes který ještě v polovině 19. století vedly dva dřevěné mosty.

Prvním doloženým majitelem Kurovic byl jistý Zášit, poté Beneš Hus, olomoucké biskupství a katoličtí Šternberkové, za nichž tvrz pobořili husité. Dalšími držiteli zboží se stali páni z Vrchlabí, kteří sídlo přestavovali stejně jako další

majitelé Zoubkové ze Zdětína. Za Lobkoviců, na počátku třicetileté války, dvakrát dobyli tvrz vzbouření Valaši. Po další obnově ji roku 1651 zakoupili holešovští Rottalové, kteří ji vlastnili až do roku 1936. Prvořadým úkolem současného majitele je statické zajištění porušené stavby a spolu s odborníky provedení kvalitního stavebně historického průzkumu.

Ranní opary v Hostýnských horách

Další trasa účastníků výpravy vedla už do Rajnochovic, skrytých v jednom z hlubokých údolí Hostýnských hor, pod zříceninami hradů Starý a Nový Šaumburk. Cesta vedla do kopce na bývalé paseky s mlhavým výhledem na Kelčský Javorník, Troják a beskydský Radhošť. Jedna ze zdejších chalup patří panu Kolbingerovi, uznávané kapacitě neprofesionální archeologie. V duchu této vědy se ostatně vedla neutuchající debata celý večer až do pozdních nočních hodin. U vyhrátých kachlových kamen se dobře sedělo, vyprávělo a vzpomínalo na společné výpravy po Buchlovicku. Dodnes ještě cítím v ústech nezaměnitelnou chuť domácích „šunkofleků“ zapečených v troubě starých kamen.

Následující den jsme kvůli nepříznivému počasí museli upustit od plánované vycházky. Proto jsme nepohrdli posezením v rajnochovické dřevnici – stylové restauraci s nabídkou čerstvých zabijačkových dobrot. Ale to už se naše putování chýlilo k samému konci.

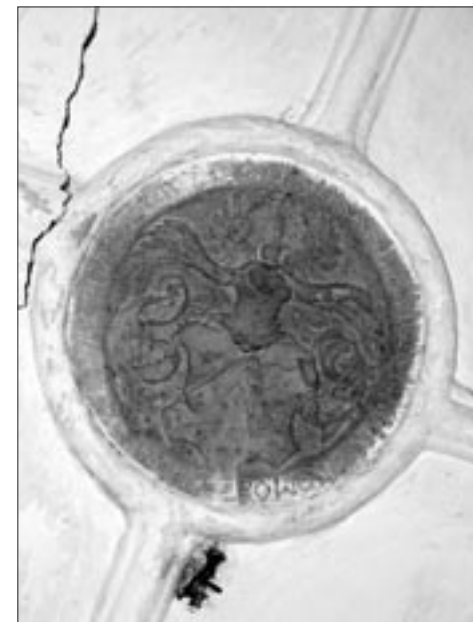
Bořek Žižlavský

Tvrz v Kurovicích

Kurovice – pozdně gotická ostění dveří

Kurovice – svorník se znakem Zoubků ze Zdětína

Účastníci výpravy s archeologem Kolbingerem (vpravo)

Tři králové aneb Slavnost Zjevení Páně 6. ledna

Svátek Zjevení Páně, lidově zvaný „Tři Králů“, je svým obsahem téměř totožný s vánočním svátkem Narození Páně. Svátek „Tři králů“ klade ale důraz na něco trochu jiného. V obou jde o to, že se Bůh zjevuje jako člověk, dokonce jako narozené dítě.

K nově narozenému dítěti Ježíši nejprve přiběhnou prostí pastýři. Ti přijdou pohnuti vnitřním puzením, které vychází z jejich srdce. Jdou za někým, kdo je jako oni, kdo patří do Izraele. K témuž dítěti o něco málo později dorazí i králové - mudrci. Ti z pohybu a postavení hvězd neomylně vyčtou, že se narodí velký

král, a to v Izraeli. Jsou to cizinci a jinověrci. Je úsměvné, jak tito mužové vědy, moderně řečeno intelektuálové, kteří se dobrali poznání o narození krále králů složitými výpočty a věděli o něm

dříve, než k narození došlo, přijdou pozdě.

Ve svátku „Tři Králů“ se tedy Kristus zjevuje i nevěřícím, či jinověrcům a v postavách svatých králů je zosobněno přijetí Krista za krále všech. Scéna klanění králů přinášejících dary připomíná

holdování velmožů a králů vasalských zemí nově korunovanému králi.

Svátek „Tři Králů“ odjakživa doprovázely různé lidové zvyky. Ve střední Evropě je zabit zehnaní domů, při němž se na dveře svěcenou křídou píše písmena C+M+B, u nás v Čechách a na Moravě obvykle K+M+B. Nejsou to ale patrně počáteční

písmena jmen „Třech králů“: Kašpar, Melichar a Baltazar, jak se lidově traduje, nýbrž zkratka latinského „Christus mansionem benedicat“: „Kristus žehnej tomuto domu“.

Zachraňme a zachovejme staré odrůdy ovoce!

Staré ovocné stromy na našem katastru nenávratně mizí a při tom tito jedinci mohou mít vlastnosti, které možná v budoucnosti budou velmi prospěšné při šlechtění nových odolných odrůd.

Buchlovičtí zahrádkáři ve spolupráci s městysem Buchlovice budou v tomto roce zakládat sad, určený k zachování starých – místně pěstovaných odrůd.

Přivítáme od občanů informace o starých stromech a o starých odrůdách. U jabloní např.: z raných odrůd jsou to Režnata (ne odrůda Průsvitné letní), Astrachán bílý, Astrachán červený, Malinovské, Čistecské lahůdkové, Smiřické vzácné, Hrkáče, Parména zlatá, Croncelské, Krasokvět žlutý, Car Alexandr, Jadernička a Kysná.

U hrušní máme zájem zejména o tyto odrůdy: raná odrůda Rozmarýnka, letní Šidla, Baby, Ovesnice, pak Škaredky, Červenky, Dobrušky, Trpule, Avraňšskou, Koporečku a případně jiné.

U sliv různých typů malých kulatých renklód, tak zvaných kulovaček, které mají odolnost k nemoci šarce.

Prosíme především starší občany Buchlovic, kteří vlastní tyto stromy nebo o nich ví (až stoleté ovocné stromy), ať o tom dají zprávu na Úřad městyse Buchlovice panu tajemníkovi ing. Miloslavu Hrdému, panu Janu Horákovi nebo Václavu Rajskupovi st.

Za městys i za zahrádkáře **Václav Rajskup**, jednatel MO ČSZ Buchlovice

Když na Buchlově hořelo

Starší to snad už ani nepamatují, mladí ani nemohou. A přece požár hradu Buchlova byl událostí roku 1931. Kdo by neznal jeden z nejzachovalejších hradů u nás?

Bylo nedělní odpoledne 9. srpna 1931, když z hranolové věže – rozhledny hradu vyšlehl plameny doprovázené hustým kouřem. Staré vyschlé dřevo schodiště hořelo až explozivně. Bleskem se šířila zpráva: Buchlov hoří. Člen Sboru dobrovolných hasičů Uherské Hradiště, Rudolf Erban, zaměstnanec pošt a telegrafů, řešil situaci a vyvolání požárního poplachu se značným nadhledem. Zavolal bleskem Český rozhlas Brno s výzvou o pomoc. Autostrážka tehdy měli na Moravě pouze hasiči v Brně a v Uherském Hradišti, ti od roku 1929. Všude jinde byly jen strážky tažené koňmi. Buchlovičtí a hradišští přijeli ve stejném čase. Brněnská autocisterna z Brna pak následovně. S koňskými potahy přijelo celkem třináct dobrovolných sborů.

Vody byl v místě zásahu naprostý nedostatek, ale vzápětí se ukázalo, jak moudré bylo „celomoravské“ vyhlášení požárního poplachu. Zatímco brněnští a hradišští hasiči se snažili lokalizovat požár, ostatní okamžitě zorganizovali vynášení cenných sbírek z prostor hradu. Pod hradem se sice voda nacházela, ale byl to jen nevelký rybníček s bahnitým dnem. Člen hradišského sboru Jindřich Tláškal, pilníkář, jednal rozhodně. V momentě byl jen v trenýrkách a uvázan na dlouhý požární hák dopravil do středu rybníčka proutěný koš coby ochranu proti bahně, vyhloubil lopatou dolík a do koše dopravil koš požární savice. Přesto byly s dodávkou vody značné potíže. K věži to bylo několik stovek metrů a převýšení činilo 85 metrů. Hadice praskaly přílišným tlakem, a tak byly postupně zařazovány další přenosné motorové strážky.

Teprve pozdě večer byl požár zdolán. Shořelo jen horní patro věže. Hasiči i přes střídání byli celí promočení a k smrti unavení. Okolo půlnoci nastoupili na otevřené autostrážka cestu k domovu do Uherského Hradiště. Tragický dovětek tohoto požáru je patrný z novinového výstřižku, z deníku Zájmy Slovače, 31. ledna 1936:

Úmrtí. V poslední době jest v Uherském Hradišti jako při nějaké epidemii, následuje jedno úmrtí za druhým významných lidí. Úmrtí pana Karla Hubíka ve věku 46 roků je však nejtragičtější. O tomto možno říci, že zemřel ve službě všemu občanstvu. Je známo, že vlekou a bolestivou svoji nemoc přivodil si jako hasič při požáru hradu Buchlova, kde velkou námahou se silně zapotil, na což nedbal a po uhašení požáru sedl na automobilovou strážku, kde silným průvanem a zimou se nachladil, což po velkých a bolestných operacích hrta-nu skončilo smrtí.

Kolik ubohý muž asi vytrpěl, svědčí to, že ze 110 kg – které vážil před nemocí – klesla jeho tělesná váha na pouhých 45 kg. Zemřelý byl

mužem, který snad vůbec neměl nepřátel, jako on sám nebyl nikomu nepřítelem. Ač jeho zemřelý otec zabýval se politikou, pan Karel Hubík o tuto se nikdy nestaral a jeho jedinou láskou byl Sbor dobrovolných hasičů, který jeho práci a nezištnost ocenil tím, že zvolil jej náčelníkem. Že byl vážen a všeobecně oblíben, bylo vidět s velké účasti na jeho pohřbu. Pohřbu zúčastnili se zvláště ve velkém počtu hasiči z celého okolí a delegáti ústředí a sborů vzdálených. U kaple za hasiče se se zemřelým rozloučil a o jeho zásluhách dojemně promluvil starosta uhersko-hradišského sboru ředitel Lilek. Nakonec zatroubil hasičský trubač signál „Vše ukončeno“. Čest budiž jeho památce.

Miroslav Raštica, Jan Rajzl

Karel Hubík

Lásko, chci jen tebe

Jožka Durník

Lásko, chci jen tebe mít,
již nadešel ten onen čas
jen s tebou stále dále žít
a slyšet tvůj něžný milý hlas.

Mám svoje srdce ze zlata ryzího
a dám ti ho láska úplně celé,
je od muže dávno už cizího
on tam sám čeká na tebe v cele.

Měl jsem ty svoje lásky strašně rád,
však ony to srdce měly studené,
ale já je nepřestal nikdy milovat,
jen stále doufal, kdy svoji budeme.

To srdce bylo již stokrát zlomené,
je a bylo, aby žilo z čistého zlata,
proč ty lásky ho měly ale z kamene
a moje dotluče pod mečem kata.

Velmi rád chodím v bílém to saku
a košile má rudá jako krev ztuhla,
chtěl jsem mít děti, co v poli máku,
však jistě brzy mě čeká ta truhla.

P. S.: Láska, ta nikdy neumírá, nezná míru,
láska, ta je naprosto absolutně věčná,
je rozsetá po všech koutech vesmíru,
jako ten i ona, tak dokonale nekonečná.

Setkání s básníkem

(foto: Bořek Žižlavský)

Ohlédnutí za přírodou uplynulého roku v Buchlovicích – 1. část

Rok 2006 byl v Buchlovicích velmi pestrý a rozmanitý. Občané absolvovali dvojí volby, požárníci slavili 50. výročí svého vzniku, proběhly už tradiční akce: festival česneku, slavnosti vína, hody a řada jiných, které prezentovaly, jak se u nás společensky, kulturně a sousedsky žije.

Ani příroda nebyla skoupá na krásné zážitky. Vzpomeňme na loňský „houbový“ rok.

Snad ani jedné rodině se nevyhnuly bedlové řízky z našich hor.

Nevzpomínám si, že bych někdy viděl po lesích stovky bedel vysokých, i bedel červenajících bylo dosti. Z hřibů rostly: hřib kovář, koloděj, žlutomasý, smrkový, dubový, osikový a z doslechu snad i zákonem chráněný hřib královský. Z ryzců byla

naprosto nejhojnější syrovinka a sem tam se našel, vedle jiných druhů, i ryzec zelený. Houbaři si přinášeli domů i některé z holubinek, aby si na nich pochutnali. Výběr byl široký: rostla holubinka sličná, jahodová, namodralá, bílá, červenající, mandlová, nazelenalá. Z dalších jedlých hub se vyskytovaly tyto druhy: kozák březový, klouzci - zrnitý a obecný, liška obecná, anýzovník vonný, žampion ovčí, lesní a polní, václavka obecná, také chutná muchomůrka růžovka – masák. Z méně častých bylo možno narazit na houby, jako je pstrž dubový, krásnorůžek lepkavý, ucho Jidášovo, pýchavka obecná a na kmeni oskeruše rostla šupinovka kostrbatá (chutná, zkoušel jsem ji smaženou). V zámeckém parku hojně rostl pavučinec statný (jedlý). V neobyčejně velkém množství se vyskytovala muchomůrka zelená (prudce jedovatá) a krásná na pohled muchomůrka červená (opojně jedovatá). Nelze vyjmenovat úplně všechny, které

loni potěšily houbařská srdce.

Radost mi přinesli i dva obojživelníci, kteří se na Helštýně vyskytli. Žába ropucha zelená nápadně zbarvená – na zeleném podkladě má kresbu světlých „cestiček“ (našly ji děti ve mlýně na zahrádce) a v našem sklepě už řadu let přebývající a hmyzem se živící mlok skvrnitý.

Na sklonku podzimu byl zahlédnut v našem potůčku krásný statný pstruh, jak cestuje proti

proudu snad do čistších vod nad pálenicí. V duchu se těším, až se do našeho potoka vrátí raci, se kterými jsme se v dětství setkávali v obou našich potocích.

V létě jsme si na zahrádce vysadili jednu exotickou rostlinu, aniž bychom věřili, že se ujme. Šlo

o bambus. Tvarované části bambusového stvolu se dnes vážou do kytic v květinářstvích a jednu rostlinu jsme dostali i my. Přežila až do prvních mrazíků, nyní se ve váze „ohřívá“ ve vytopené místnosti. Na jaře ji znovu vysadíme.

Ptačí říše se v naší obci také pochlubila výskytem některých druhů, které se v minulosti vyskytovaly častěji. Z lesů zalétl do mlýna ke korýtku dudek chocholatý, zákonem chráněný, a na zimu odlétající až do Afriky. Jeho návrat do bývalých lokalit je pozoruhodný a velmi potěšující. Další, neméně krásný, je druh nepřelétavý, zůstává u nás i v zimě. Je to hýl rudý. Rudá barva zdobí zespodu pouze samečky (od černě zbarvené hlavy až téměř po nohy). Samičky nejsou tak výrazně zbarveny, místo rudé mají bílou „náprsenku“. Domnívám se, že vedle stehlíka je to jeden z nejestetičtějších zbarvených drobných ptáků u nás vůbec. (pokračování)

Milan Janovský

Vánoce v Buchlovicích v 19. století – II

Do kostela se chodilo tehdy na „jitřní“ velmi brzy ráno. V době od večerního rozdávání koledy do odchodu do kostela byl někde v rodinách zvyk pouštět po vodě svíčky v ořechových skořápkách a házet boty za záda ke dveřím. Jestliže spadla bota špičkou ven, její majitel příští rok odešel z domu. Rovněž když svíčka ve skořápce plula od kraje na volnou vodu, ten, kterého byla (všichni členové domácnosti měli své svíčky), příští rok odešel z domova. Také, a to bylo zvykem i u nás, se obhlížela obloha, pokud nebylo zataženo, zda jsou na ní jasné a zářící hvězdičky. Když byly, tak prý příští rok ponesou slepice hodně vajíček. O půlnoci, tam, kde měli pušku, hlavně u lesníků, se z ní střelilo na počest narození děťátka a aby všichni věděli, že se narodil syn. Donedávna se ještě ze stejného důvodu střelilo na Štědrý den karbidem.

Ted' se pokusím popsat, jak to asi vypadalo v kostele na „jitřní“. Přímého pamětníka těchto dávných časů jsem ale už neznala. Kostel byl ještě před přístavbou, tedy menší. Uvnitř byl osvětlen pouze svíčkami. Na bočním oltáři stál betlém. V oratoriu s výhledem k oltáři seděla hraběcí rodina. V předních lavicích pak zámečtí úředníci ve fracích a cylindrech, ženy s kokrhely, klobouky, s širokými a dlouhými sukněmi. V kostelní lodi ve starodávných lavicích v jedné řadě, oddělené uličkou od řady druhé, seděli muži, beranice na lavicích před sebou, v kožichách, dubenáčích a vysokých botách. V druhé řadě seděly ženy v turáních červených a hnědých, také v kožichách a ve vysokých botách – shrňovkách. Některé již měly místo kožichu vlnák, což tehdy byla velká novinka. Před mřížkou u oltáře stály děti, za nimi mládež – chasa. Na chóru

Ing. Zdenka Maršálková u svého betlému

(foto: bž)

na varhany hrál pan „rektor“, nevím bohužel, kdo to byl, a zpívali zpěváci, možná i školní děti. U kostelních dveří stávali mladí chlapci, dychtívi lapnout vcházejícím děvčatům za kordulku „barborku“, jak jsem se dříve zmínila. U kostela, když byl sníh, stály lehké sáně fořtů z mysliven a selské sáně farníků z Břestku a Stříbrnic.

Na Boží narození a na Štěpána se dělaly sváteční návštěvy příbuzných a známých v Buchlovicích i okolních obcích. Zabíla a jedla se husa (kdo ji měl) se šíškami a zelím. Husa se ale tehdy pouze vařila, pokaždé kus na polévku. Zabitá se ořezala z tuku a ten se vypouštěl na sádlo. Škvarky se omastily šíšky a zelí. Jedla se až do Nového roku. Na Nový rok se nesmělo vařit nic, co má křídla, protože by z toho domu uletělo štěstí. Naopak štěstí do domu na Nový rok přinášelo vepřové maso, ať uzené nebo tehdy vařené zase se šíškami a se zelím. Novoroční polévka byla čočková, aby se v domě držely peníze. Třemi králi skončilo hlavní vánoční období. V kostele však byl betlém a zpívaly se koledy až do Hromnic.

Moje babička, tatínkova maminka, se narodila roku 1852 v západních Čechách. Do školy chodila jen tři zimy, doslova jenom zimy. V jedenácti letech už šla sloužit. Ze svého krátkého školního období si hodně pamatovala. Mezi jiným také koledu, která se mi zdá taková spisovná a „školská“.

*Ať je mráz a mnoho ledu,
pěkně zpívejme koledu.
Víte, čas je krátký,
za dveřmi jsou svátky.
Zima není nic zlého,
má mnoho příjemného.
Mikuláš a jesličky,
nastanou nám brzičky.*

Tedy žádný Ježíšek a stromeček, ale pouze Mikuláš s jesličky, ale i ty byly tehdy dětmi dychtívě očekávány. A ještě jeden školní zimní, tehdejší popěvek z její zásoby.

*Chumelí se, chumelí,
paní Zima jede,
pole, luka vybělí,
dlouhé noci spřede.
Ať je zima, ať je mráz,
ať je nepohoda,
školy nezanedbáme,
bylo by ji škoda.*

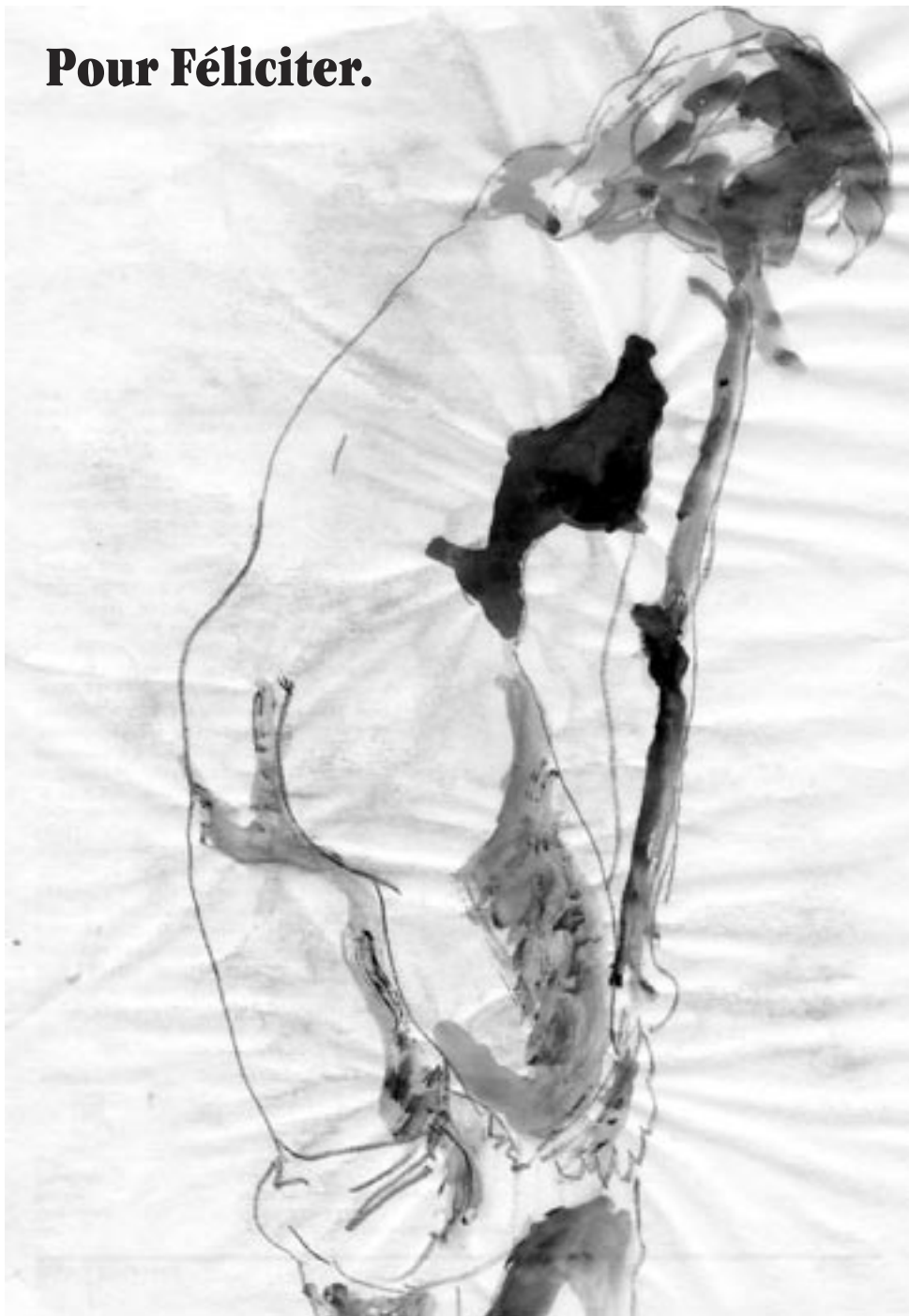
Další doklad, jak tehdy páni „rechtoři“ museli vynaložit všechny možné prostředky, aby na venkově dostali děti alespoň v zimě do školy. Je možné, že to zpívaly i děti v Buchlovicích ve staré škole nad kostelem. Ať ano nebo ne, je jisté, že tyto zimní popěvky zpívaly ve školách s doškovými střechami kolem roku 1860 v Čechách a snad i na Moravě a že jsou staré minimálně 150 let, proto je uvádím. (Konec)

Zdenka Maršálková

Vánoční strom na náměstí

Pour Féliciter.

Vítej vše dobré v roce 2007 přicházející...

Pevně doufám, že letošek bude vlídnější a neuvítá nás tak krutou zimou, jako byla ta loňská. Vzpomínáte ? Několik měsíců nám zle zatápěla! Trefná parafráze, co říkáte ? Taková je ale čeština. Barevnější a tvárnější (samozřejmě dle mého názoru) je na světě snad už jenom mluva našich slovenských bratrou. Má úžasnou plasticitu a doslova křišťálově citlivou tóninu pro situačno. Když ji čtu, kráčím rozkvetlou loukou vonících barev, zasycených modrými tóninami zvonků.... Pardon, zase jsem se nechal strhnout a bohapustě si pouštím jazyk na špacír. Zato se ve mně zrodil nápad. A co by to ruku v ruce s kavkovsky sarkastickou nápaditostí mohlo být jiného, než opravdu líbezně křehká, leč vše říkající poezie. Neděste se prosím a neobracejte zbaběle list, v tomto směru jsem skutečně totální amatér a předem přijímám veškeré vaše domluvy. Slovo zpět však už brát nemohu a nebudu. Takže...

Anděl s modrými křídly

*Chodil jsem zase takhle jednou zbůhdarma
světem,
a marnivě přemýšlel o smyslu lidského počínání,
když tu náhle přede mnou stanul anděl.*

*Pocházel pravděpodobně z některého nebeského
kouta,
odvráceného na západ od slunce.*

*Vzal na sebe lehce smyslnou vizáž éterické dívky
s hebkou pletí,
protkanou zářivým světlem.
Ten křehký přízrak měl tvář Botticelliho Venuše,
se snopcem dlouhých hustých vlasů.
Na ramenou se mu zrcadlil odlesk večera,
stékajícího po ubíhajících křivkách jako zlatý
lipový med.*

Neskutečně úchvatné.

*Bylo mi, jako bych si prohlížel obrazy
renesančních mistrů,
kde čteš z obličejů žen něžnou vznešenost,*

*a z jejich imaginárních pohybů vláchnou plynulost,
roubenou směsicí vroucí něhy,
zvoucí k sladkému umdlévání.*

*Z polozastřené mlžné opary na mne
vzhlížela křehká bytost,
mající daleko blíže k bohyni,
než k čemukoliv živoucímu z přítomnosti.*

*I když na mne anděl mluvil a usmíval se,
vnímal jsem jen šelest vibrujícího nadpřirozena.
Němě jsem odezíral plynoucí čas z jeho rtů
a najednou si přál sát jejich vůni.*

Žalostně pozemské.

*Anděl na mne naposled posmutněle pohlédl,
zlehka zamával svými modrými křídly a vzlétl
k nebi,
ze kterého předtím z čista jasna spadl.*

Ale proč?

A je to. Pokud jsem vás pohoršil, slibuji, že tento sebevražedný pokus byl z mé strany výrazně ojedinělý. Ale – jak říká latiník: „Dixi et salvavi, animam meam.“. Musel jsem to říci, abych měl čisté svědomí.
PŘEJI VÁM PŮVABY OBESTŘENÝ NOVÝ ROK!

Miroslav Raška

Putování Českým rájem IX

Maloskalsko II

Malá Skála se rozkládá v údolí řeky Jizery, sevřena z obou stran strmými kopci a skalami. Obec rozděluje na dvě části hřeben vranovských skal, jenž na svém temeni nese pozůstatky středověkého skalního hradu Vranova, které byly v 19. století romanticky upraveny. Malá Skála se vlastně skládá z několika dříve samostatných osad. Pod Suchými skalami je to osada Vranové, pokračující i na druhém břehu řeky a severně od vranovského hřebene se nacházejí osady Malá Skála a Labe. Na samotném břehu Jizery lze navštívit pozůstatky maloskalské tvrze. Dnes je zde k vidění jezírko s ostrovem uprostřed, na němž stávala budova tvrze. Další tvrz stávala od konce 15. století v areálu dnešního soukromého zámeckého parku. Tvrz byla upravena renesančně a roku 1700 její zchátralou budovu radikálně přestavěl šlechtic Matyáš Desfours. Tehdy budo-

va barokního zámku sloužila pouze jako středisko správy panství. V roce 1708 byla dokončena stavba nové barokní budovy zámku. V Malé Skále doporučuji navštívit též působivý lesní hřbitůvek, vytvořený v duchu romantismu, na kterém odpočívají mnohé známé osobnosti regionu.

K hradu Vranovu a památníku všech slavných Pantheonu se dostaneme chodníkem v příkrém severním svahu kopce, kde nám chůzi občas usnadňují schody. Středověký hrad byl založen za husitských válek a zanikl v průběhu následujícího století, kdy jej nahradil renesanční zámek v údolí. První známý hradní pán se jmenoval Heník z Valdštejna. Roku 1538 koupil Vranov Jan z Vartenberka. V letech 1803 – 1826 upravil zbytky hradu František Zachariáš Römisch na tzv. Pantheon. Kromě mnoha soch, nápisů a pamětních desek, připomínajících osobnosti, jako například Karla IV., Jiřího z Poděbrad, nebo umělce a básníky,

Frýdštejn

nechal vystavět v místech bývalého hradu i novogotickou kapli, sloužící coby letohrádek. Původní hrad byl na území bývalého českého království největším skalním hradem, jehož délka dosahuje kolem tří set metrů a šířka čtyřicet metrů.

Hlavní obytná budova, patrně věžovitý palác, byla umístěna zhruba ve střední části hřebene a byla vystavěna z pískovcových kvádrů. Nejvyšší místo skal, dnes přístupná vyhlídková plošina, zaujímala strážní věž. Obdobná hlídková stavba stála i na nejkrajnější skále, tyčící se přímo nad Jizerou. I zde se dnes nachází vyhlídka, odkud se návštěvníku naskýtá krásný výhled na střechy maloskalských domů a na řeku a její jez. Plošina, z níž návštěvník vchází do skalních soutěsek, bývala ve středověku parkánem s hospodářskými budovami. Na rozcestí pod hradními skalami můžeme nahlédnout do jámy, jež je zbytkem hluboké hradní studny, kdysi pečlivě vyzděné pískovcovými balvany.

Z Vranova se vydáme pěšinou, vedoucí hřebem do kopce. Zhruba po kilometru stoupání, jakmile opustíme les, před námi z lučiny vyrostle

Splav na Jizeře pod Pantheonem

Pantheon

Chalupa na Malé Skále

mohutná válcová věž zříceniny hradu Frýdštejna. V první polovině 14. století jej založil snad některý z pánů z Bibrštejna. Roku 1385 je v první písemné zmínce jmenován majitel Bohuňka Puklic z Frýdštejna. Za Bohuše z Kováně, v roce 1432, obléhali Frýdštejn husité a za Jana z Vartenberka, v polovině 16. století, je hrad jmenován jako pustý. Frýdštejn se řadí mezi skalní hrady, neboť jeho sklepní a přízemní prostory jsou vytesány do skal. Z těchto skalních světnic udiví jistě prostora stájí, kde je patrný dodnes i žlab na odtok močůvky.

Na nejvyšším místě stojí válcová věž, přístupná jen z prvního patra gotickým ostěním. Dnes se sem dá vystoupat po železném točitém scho-

Skály na Drábovně

dišti a přístupný je i vrchol věže. Na přilehlé skále stávala patrně obranná budova. Hradní jádro doplňoval samozřejmě palác, který ve svém nitru nesl schodiště či soustavu ramp, pomocí nichž se chodilo na vnitřní nádvoří z předhradí a od hradní brány. Palác byl z venkovní strany chráněn druhou válcovou věží. Celé hradní jádro, postavené z velké části na skalách, bylo obehnané kamennou hradbou.

K Frýdštejnu se vztahuje i několik pověstí, z nichž je zajímavá tato: Prý zde byl ukryt poklad, jenž pocházel z loupeže na zámku Hrubý Rohozec. Tento poklad našel místní brusič polodrahokamů a rozprodal jej. Některé z prodaných věcí se však dostaly do rukou jejich původnímu majiteli a ten podal na brusiče žalobu. Taková pověst může mít bezpochyby svůj reálný základ.

Z Frýdštejna si můžeme „odskočit“ na necelé dva kilometry vzdálenou rozhlednu Kopaninu (657,2m). Jisté obtíže však může některým méně zdatným výletníkům činit poněkud prudší

terénní převýšení a strmost cesty. Pod Frýdštejnem se rozkládá stejnojmenná obec. Na rozcestí pod hradem zaujme udržovaná kaplička. Od ní se vydáme po červené značce na protější kopec. Projdeme obcí Voděradý a ocitneme se v lese. Vstoupili jsme do skalního bludiště, zvaného Drábovna. Z okrajových vyhlídek se nám naskytne výhled na protější Besedické skály a lesnatý kopec se zříceninou hradu Zbirohy. Součástí skalního bludiště Drábovny je zbytek skalního hrádku stejného jména. Ten není nijak písemně doložen a sloužil patrně jako strážní bod. Vrcholová plošina je přístupná schodištěm tesaným ve skále a zapuštěným do její pukliny. Skály nesou četné záseky a v nejzadnějších skalním suku je vytesána malá světnička. Skála byla celá zastavěna dřevěnou budovou.

Z Drábovny sejdem zpět do Malé Skály a můžeme nasedat na vláček, který nás odveze do obce Březina ve směru Mnichovo Hradiště. Ale o tom zase až v příštím zpravodaji.

Text a foto: **Martin Žižlavský**

Na horní fotografii vidíte bývalou Reichovu „palírnu“ naproti hasičské zbrojnici v první polovině 70. let minulého století. Dole je stejné místo v současnosti. (foto: Dr. Josef Macenauer a Martin Žižlavský)

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Obecní úřad v Buchlovicích, tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, odpovědný redaktor ing. Miloslav Hrdý, výkonní redaktori Vlastimil Kořínek a Bořek Žižlavský. Náklad 350 výtisků. Cena 12,– Kč

Registrační číslo MK ČR E 13102

Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.

Sazba Vít Kučera, tiskne HUDEC print, s. r. o., Buchlovice